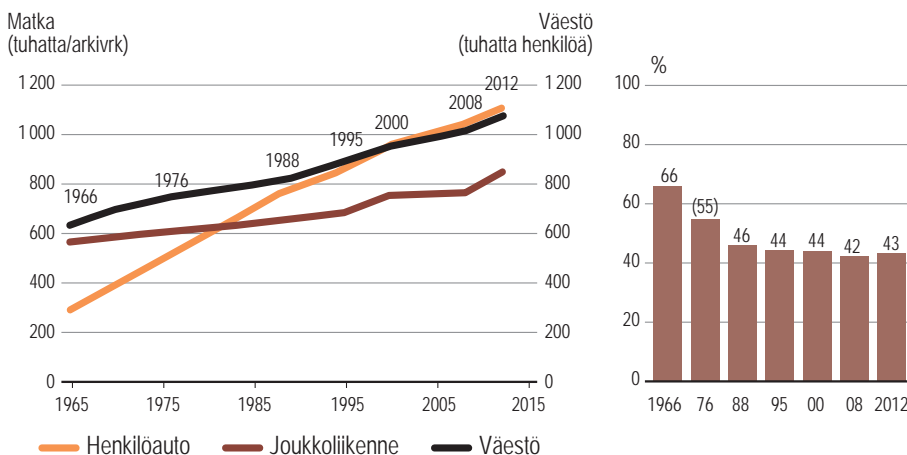

Helsingin seudun liikkumistutkimus 2012

Liikkumistutkimuksessa selvitettiin Helsingin seudun työssäkäyntialueen asukkaiden liikkumistottumuksia: kuinka paljon ja millä kulkutavalla ihmiset liikkuvat.

Strategisen liikennejärjestelmäsuunnittelun, esim. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015) tarpeisiin ja liikenne-ennustemallien kehittämistä varten tarvitaan tietoa muutoksista, joita on tapahtunut liikennejärjestelmässä, autonomistuksessa ja liikkumistottumuksissa. Liikkumisen ja liikenteen muuttumista pääkaupunkiseudun neljässä kunnassa voidaan tarkastella aiempien liikennetutkimusten perusteella 1960-luvulta nykypäivään.

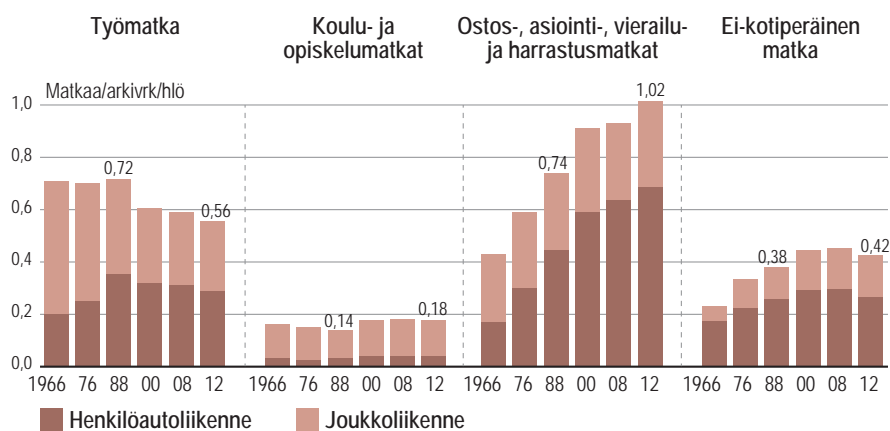
Pääkaupunkiseudun asukkaiden pääkaupunkiseudun sisällä joukkoliikenteellä tai henkilöautolla tehtyjen matkojen määrä ja joukkoliikenteen osuus 1966–2012

Joukkoliikenne- ja henkilöautomatkojen kokonaismäärä on kasvanut koko seurantajakson ajan vuodesta 1966 alkaen. Samalla henkilöautomatkojen osuus moottoriajoneuvomatkoista on kasvanut ja ohittanut joukkoliikennematkojen määrän 1980-luvulla. Tarkastelujaksolla joukkoliikenteen osuus pääkaupunkiseudun asukkaiden tekemistä moottoriliikennematkoista on laskenut henkilöautomatkojen määrän kasvaessa. Joukkoliikenteen osuuden lasku on kuitenkin tasaantunut 1980- ja 1990-luvun taitteen jälkeen. Vuonna 2012 tapahtui historiallinen käänne: ensimmäistä kertaa tutkimuksen historiassa joukkoliikenteen matkat kasvoivat henkilöautomatkoja nopeammin ja joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus henkilöautoon nähden kääntyi nousuun.

Erityisesti nuorimmat aikuiset ikäryhmät ovat lisänneet joukkoliikenteen käyttöä, kun taas vanhimmissa ikäryhmissä on henkilöautoilu lisääntynyt. Eri yhteysväleistä joukkoliikenteen osuuden kasvu on ollut suurinta sellaisilla Helsingin kantakaupungista alkavilla tai sinne päättyvillä matkoilla, joiden toinen pää on Espoossa tai Vantaalla. Myös ajokortin omistavat ja sellaiset henkilöt, joilla on auto useimmiten käytössään, ovat lisänneet joukkoliikenteen käyttöä.

Pääkaupunkiseudun asukkaiden matkojen määrä matkan tarkoituksen mukaan (kaikki matkat) 1966–2012

Matkan tarkoituksen mukaan jaoteltuja matkamääriä tarkasteltaessa kasvua on tapahtunut erityisesti ostos-, asiointi-, vierailu- ja harrastusmatkoilla. Kotoa alkavien tai kotiin päättyvien työmatkojen määrä sen sijaan näyttäisi pienentyneen ja henkilöautomatkojen osuus työmatkoista kasvaneen vuoteen 2008 asti, mutta vuonna 2012 joukkoliikenteen osuus työmatkoillakin kääntyi hienoiseen kasvuun.

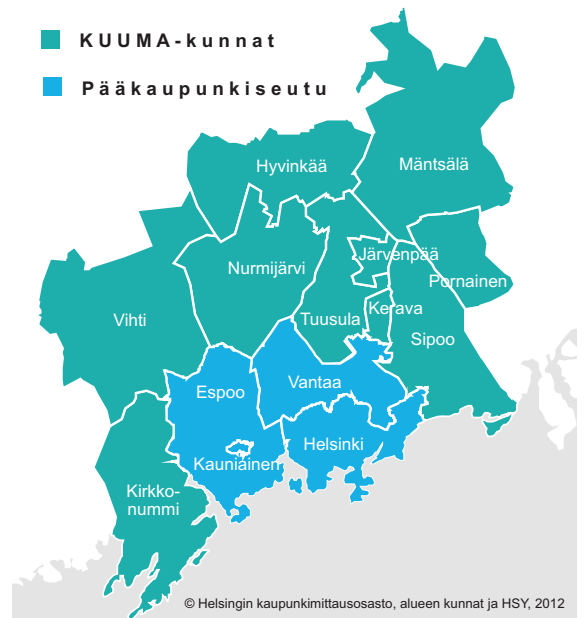
Kulutapaosuuksissa on selviä eroja pääkaupunkiseudun ja muun Helsingin seudun välillä. Vuoden 2012 tutkimusaineistosta käy ilmi, että joukkoliikenteen osuus kaikista moottoriliikennematkoista on pääkaupunkiseudun asukkailla 42 prosenttia (Helsingin seudun sisäisillä matkoilla) ja muun Helsingin seudun asukkailla 15 prosenttia. Jos tarkastellaan pääkaupunkiseudun asukkaiden osalta vain pääkaupunkiseudun sisäisiä matkoja, joukkoliikenteen osuus moottoriliikennematkoista on 43 prosenttia. Kävelyn ja pyöräilyn yhteenlaskettu osuus matkojen kokonaismäärästä on pääkaupunkiseudulla 34 prosenttia ja muulla Helsingin seudulla 30 prosenttia.

Matkojen määrä ja niihin käytetty aika on lähes sama koko tutkimusalueella, mutta niiden pituudessa on suuria alueellisia eroja. Pääkaupunkiseudulla erityisesti työmatkat ovat keskimäärin lyhyempiä kuin muulla tutkimusalueella. Matkojen päivittäinen kokonaismäärä henkilöä kohti on kasvanut hieman vuodesta 2008 vuoteen 2012, niiden pituus pysynyt lähes samana ja niihin käytetty aika kasvanut hieman.

Asuinpaikka	Matkaa/ arki-vrk/henkilö		Kilometriä/ arki-vrk/henkilö		Minuuttia/ arki-vrk/henkilö	
	2012	2008	2012	2008	2012	2008
Pääkaupunkiseutu (4 kuntaa)	3,4	3,3	25	25	73	71
Muu Helsingin seutu (10 kuntaa)	3,3	3,3	41	40	74	73
Helsingin seutu (14 kuntaa) yhteensä	3,4	3,3	28	28	73	72

info

Helsingin seutu:	Pääkaupunkiseutu ja kehysalue
Pääkaupunkiseutu:	Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa
KUUMA-kunnat (kehyskunnat):	Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti
Uusimaa:	Uudenmaan maakunta

Käsitteitä

Asunnon ostoaikomukset:

Niiden kotitalouksien osuus, jotka aikovat ostaa asunnon varmasti tai mahdollisesti seuraavan vuoden aikana.

Ilmanlaatuindeksi:

HSY:n (ent. YTV) kehittämä indeksi, joka lasketaan tunneittain. Huomioon otetaan rikkidioksidin, typidioksidin, hiilimonoksidin, otsonin, hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten pitoisuudet, joille määritetään ali-indeksi. Näistä korkein määrittelee ilmanlaatuindeksin arvon mittausasemalla.

Lento- ja laivaliikenteen matkustajat:

Saapuneet ja lähteneet matkustajat yhteensä.

Liukuva vuosisumma:

Kausitasoitusmenetelmä, jolla tasataan vuoden sisäistä, toistuvaluonteista vaihtelua. Vuosineljänneksen arvo laskeaan summaamalla neljän viimeisimmän neljänneksen arvot ja jakamalla summa luvulla 4.

Pitkäaikainen keskiarvo:

Summataan tietyn ajanjakson neljänneksen arvot ja jaetaan luku neljänneksen lukumäärällä.

Rikokset (poliisin tietoon tulleet):

Väkivaltarikokset: henkeen tai terveyteen kohdistuvat rikokset sekä siveellisyysrikokset. Omaisuusrikokset: varkaudet, törkeät varkaudet ja näpistykset.

Saldoluku:

Saldoluvulla kuvataan odotuksia suhdanne- ja kuluttajabarometrissä. Luku saadaan, kun myönteisten vastausten prosenttiosuudesta vähennetään kielteisten vastausten prosenttiosuudet. Positiivinen luku kuvaa myönteisiä odotuksia.

Suhdeluku (indeksi):

Perusajankohdan arvo on suhdelukuna 100. Kuluvan ajan kohdan arvo jaetaan perusvuoden arvolla (sekä kerrotaan sadalla) ja saatu suhdeluku ilmaisee prosentimuutokseen perusvuoteen nähden (esim. 110 merkitsee kymmenen prosentin nousua perusvuodesta).

Tuotanto:

Kuua alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia.

1) Helsingin seutu: Toimialoiltaisten tuotannon kehitystä ennakoivien indikaattorien perusteella konstruoitu Helsingin seudun tuotannon ennakoiva kuvaaja. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Tietolähde: Kaupunkitutkimus TA Oy.

2) Suomi: Tilastokeskuksen kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein hinnoin. Tuorein neljännes on Tilastokeskuksen julkaisema kokonaistuotannon ennakkotieto.

Työnvälitystilasto:

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilasto, joka perustuu työnhakijoiden rekisteriin.

Työttömyysaste:

Työttömien osuus työvoimasta. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyysasteet poikkeavat toisistaan johtuen tietojen erilaisesta hankintavasta.

Työvoimatutkimus:

Tilastokeskuksen otospohjainen kuukausittain tehtävä haastattelututkimus. Työllisyyttä koskevissa toimialoitaisissa tiedoissa on pienten toimialojen kohdalla suurehko virhemarginaali.

Avainlukuja

	Helsinki	Espoo	Vantaa	H:gin seutu	Uusimaa	Suomi
Väestö 30.6.2014*						
Väkiluku	617 292	262 987	209 307	1 412 053	1 595 699	5 460 459
Väestönmuutos vuoden alusta	4 628	2 234	1 209	9 659	10 226	9 189
Väestönmuutos, %	0,8	0,9	0,6	0,7	0,6	0,2
Muuttovoitto	3 662	1 193	542	6 341	7 029	6 716
Työmarkkinat II/2014						
Työllinen työvoima (TK)	324 675	127 635	112 807	722 655	810 000	2 489 694
Muutos vuoden takaisesta, %	0,6	-4,6	7,5	0,3	0,0	-0,7
Työttömät (TEM, 6/14)	37 557	13 039	12 508	77 952	87 695	337 203
Työttömyysaste, % (TEM, 6/14)	11,6	9,7	11,3	10,6	10,7	12,9
Työllisyysaste, % (TK)	74,1	73,6	75,6	74,0	66,2	69,6
Hyvinvointi II/2014						
Asumistuen saajat	31 724	9 183	9 583	58 109	63 540	202 382
Muutos vuoden takaisesta, %	9,2	9,6	8,6	8,0	9,3	7,0
Kotihoidontuen saajat	8 805	4 736	3 629	22 037	24 450	75 164
Muutos vuoden takaisesta, %	-0,5	0,4	-1,1	-2,0	-1,7	-3,2
Toimeentulotuen saajat	42 446	10 821	12 517			
Muutos vuoden takaisesta, %	9,2	1,5	8,7			

*ennakkotieto

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

- Muutostietoja neljännesvuosittain

Jatkuvasti päivittyvä online-sivusto:

www.helsinginseudunsuunnat.fi

Ilmestyy vuonna 2014

sähköisenä viikoilla 11, 23, 36, 49

painettuna viikoilla 13, 26, 39, 52

Toimitus ja julkaisija

Helsingin kaupungin tietokeskus

PL 5500

00099 Helsingin kaupunki

Sähköposti: seudunsuunnat@hel.fi

Lisätietoja:

Leena Hietaniemi, Helsingin kaupungin tietokeskus, p. 09 310 36404

etunimi.sukunimi@hel.fi

ISSN 1455-819X (painettu)

ISSN 1796-7287 (verkossa)

KUSTANTAJAT

Helsingin seudun ympäristöpalvelut
-kuntayhtymä (HSY)

Helsingin kaupungin tietokeskus

Espoon kaupunkitieto

Vantaan tietopalveluyksikkö

Uudenmaan liitto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus (ELY)

Helsingin seudun kauppakamari